

Югозападен университет „Неофит Рилски“

СТАНОВИЩЕ

от доц. д – р Евгения Тополска,

преподавател във ВТУ “Св. св. Кирил и Методий” – Филиал Враца,

член на научно жури в конкурс за заемане на академичната длъжност “професор”, обявен от ЮЗУ „Неофит Рилски” в ДВ, бр. 52 от 02.07.2019 по професионално направление 1.2. Педагогика (Специална педагогика)

Относно: научната, научно-приложната и професионално-академичната дейност и продукция, представена от доц. д – р Пелагия Михайлова Терзийска – кандидат в конкурса

I. Обобщени данни за научната продукция и дейността на кандидата

През 1996 г. доц. д-р Пелагия Михайлова Терзийска защитава научна и образователна степен “доктор” пред ВАК. През 2003 г. придобива академична длъжност “доцент” по професионално направление 1.2. Педагогика – Специална педагогика в ЮЗУ “Неофит Рилски”.

В периода след придобиване на академична длъжност “доцент” П. Терзийска има публикувани: 8 самостоятелни монографии и книги (една от тях е издадена в Германия); 6 самостоятелни студии; 21 статии в научни списания; 25 статии и доклади в сборници от научни конференции у нас и в чужбина; 2 публикации в електронни платформи. Посоченият брой публикации значително надвишава минималните наукометрични показатели относно публикационна дейност, които са приети у нас за заемане на академична длъжност “професор”. Този факт свидетелства за изключително активна научно-изследователска дейност на доц. д-р Пелагия Терзийска. Научните изследвания на доц. д – р Пелагия Терзийска са в областта на специалната педагогика и включващото образование. Нейните широки професионални интереси обхващат различни субекти в

образователния процес и различни аспекти на специалното образование и включващото образование – развитие, обучение, социализация на деца и ученици със специални образователни потребности; интегрирано и включващо обучение; обучение по Околен свят, Човек и общество, Човек и природа на деца и ученици със специални образователни потребности и тяхното екологично образование; приложение на артпедагогика при деца със специални образователни потребности; взаимодействие със семействата на децата със специални образователни потребности. Отбелязвам този факт в съдържателната страна на публикационната дейност, защото той е изключително важен за изграждане на задълбочена авторска визия относно специалното образование и включващото образование.

Научно – изследователската и преподавателска дейност на доц. д-р П. Терзийска са в многопосочни аспекти: участия в научно – изследователски проекти; членство в научни организации и редколегии; научно ръководство на успешно защитили двама български и двама чуждестранни докторанти; научно ръководство на над 200 дипломни работи; ръководство на магистърски програми по специална педагогика на български език и на английски език; множество рецензиирани научни трудове; участия в 15 научни конференции. Открити са повече от 100 цитирания на трудове на доц. Терзийска в реферирани и индексирани публикации в световни бази данни.

II. Оценка на научните и на практическите резултати и приноси на представената за участие в конкурса творческа продукция

Научните приноси в творческата продукция на доц. д-р П. Терзийска са в изясняване на философските основи и съвременни концепции за включване на деца и ученици със специални образователни потребности в общеобразователна среда. Теоретичните проучвания на доц. Терзийска

върху модели, фактори, принципи на образованието на деца и ученици със специални образователни потребности са подкрепени с практически насоки – предложени са конкретни педагогически техники и методи за реализиране на приобщаваща среда. Основателно е изведена ролята на изкуствата и артпедагогиката във включващото образование на деца и ученици със специални образователни потребности. Ценни са препоръките на авторката за взаимодействие с родителите на деца със специални образователни потребности като важен фактор във включващото образование. Посочените проучвания са успешно апробирани у нас и в международни научно – изследователски проекти на доц. Терзийска.

III. Критични бележки и препоръки

Представената научно-теоретична и практическа дейност на доц. д-р Терзийска след придобиване на академична длъжност “доцент” е значима по обхват и в този аспект нямам критични бележки.

IV. Заключение

Представената от доц. д-р Терзийска научно-изследователска и преподавателска дейност е дългогодишна, значителна по обем, многопосочна и задълбочена. В професионалните среди доц. Терзийска е разпознаваем автор на специализирана педагогическа литература и поради това е търсена като обучител, рецензент, консултант при работа със студенти, в квалификация на учители, в проектни дейности и др. Тези факти ми дават основание, в заключение на настоящето становище, да дам **положителна оценка за присъждане на академична длъжност “професор” на доц. д-р Пелагия Михайлова Терзийска.**

South-West University “Neofit Rilski”

ASSESSMENT STATEMENT

From Assoc. Prof. Evgenia Topolska PhD, lecturer at St Cyril and St Methodius University of Veliko Turnovo-Vratsa Branch, member of the Scientific Jury in the competition for the acquisition of the academic position “Professor”, announced by the South-West University “Neofit Rilski” in State Gazette, issue. 52 of 02.07.2019 in the professional field 1.2. Pedagogy (Special Pedagogy)

Subject: Scientific, applied and professional-academic activity and production, presented by Assoc. Prof. Dr. Pelagia Mihaylova Terziyska - candidate in the competition

I. Summary data on the applicant's scientific production and activities

In 1996, Assoc. Prof. Dr. Pelagia Mihailova Terziyska defended her scientific and educational degree "Doctor" in front of the High Attestation Committee. In 2003 she acquired an academic position of Assistant Professor in the professional field 1.2. Pedagogy - Special pedagogy at SWU “Neofit Rilski”.

In the period after the acquisition of the academic position of Associate Professor P. Terziyska has published: 8 independent monographs and books (one of them was published in Germany); 6 independent studios; 21 articles in scientific journals; 25 articles and reports in proceedings of scientific conferences in Bulgaria and abroad; 2 publications in electronic platforms. The stated number of publications significantly exceeds the minimum scientometric indicators concerning the publishing activity, which were accepted in our country for the occupation of the academic position of "professor". This fact testifies to the extremely active research activity of Assoc. Prof. Dr. Pelagia

Terziyska. The scientific delights of Assoc. Prof. Pelagia Terziyska are in the field of special pedagogy and inclusive education. Her broad professional interests cover different actors in the educational process and various aspects of special education and including education - development, training, socialization of children and students with special educational needs; integrated and inclusive training; training in the Environment, Human and Community, Human and Nature of children and students with special educational needs and their environmental education; application of art pedagogy with children with special educational needs; interaction with the families of children with special educational needs. I note this fact in the content side of publishing because it is extremely important to build a thorough authorial vision on special education and inclusive education.

The research and teaching activities of Assoc. Prof. Dr. P. Terziyska are in many directions: participation in research projects; membership of scientific organizations and editorial boards; scientific guidance of two Bulgarian and two foreign successfully defended PhD students; scientific management of over 200 diploma papers; management of master's programs in special pedagogy in Bulgarian and English; numerous peer-reviewed scientific papers; participation in 15 scientific conferences. More than 100 citations of works by Assoc. Prof. Terziyska have been found in abstracted and indexed publications in world databases.

II. Evaluation of the scientific and practical results and contributions of the creative production submitted for participation in the competition

The scientific contributions to the creative production of Assoc. Prof. P. Terziyska are in explaining the philosophical foundations and modern concepts for the inclusion of children and students with special educational needs in a general education environment. Prof. Terziyska's theoretical studies on models,

factors, principles of education for children and students with special educational needs are supported by practical guidelines - specific pedagogical techniques and methods for realizing an inclusive environment are proposed. The role of arts and art pedagogy in the inclusive education of children and pupils with special educational needs is thoroughly outlined. The author's recommendations for engaging with parents of children with special educational needs are valuable as that is an important factor in inclusive education. Assoc. Prof. Terziyska has successfully tested these studies in Bulgaria and in international research projects.

III. Critical notes and recommendations

The presented scientific-theoretical and practical activity of Assoc. Prof. Dr. Terziyska after acquiring the academic position of "Assoc. Prof." is significant in scope and in this aspect I have no critical remarks.

IV. Conclusion

The research and teaching activity presented by Assoc. Prof. Dr. Terziyska is long, significant in scope, multidirectional and thorough. In the professional circles, Assoc. Prof. Terziyska is a recognizable author of specialized pedagogical literature. These facts give me a reason, in conclusion of this opinion, to give a **positive assessment for the award of the academic position of "Professor" to Assoc. Prof. Dr. Pelagia Mihailova Terziyska.**

14.10.2019

Member of the Scientific Jury:

Assoc. Prof. Dr. Evgenia Topolska